

MIÉRT JÓ A BARÁTSÁG?

A modul szerzője: Lissai Katalin

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

B 4. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Távkapcsolat					
A	A párban jól együttműködő, önállóan dolgozó, kreatív gyerekek megjelenítik az általuk kitalált cselekvést (távkapcsolat). A négyfős csoportokon belül kialakult párok megnézik egymás előadását. 5 perc	Nem verbális kommunikáció Kreativitás Figyelem Türelem	Páros munka – szerepjáték		P1 (A távkapcsolat játék leírása)
B	A segítséggel jól együttműködő tanulóknak a pedagógus megad egy témát, amelyet aztán párban megjelenítenek, pl. az egyik gyerek labdázik, a másik szeretne vele játszani. Hogyan labdáznak? A négyfős csoportokon belül kialakult párok megnézik egymás előadását. 5 perc	Nem verbális kommunikáció Kreativitás Figyelem Türelem	Páros munka – szerepjáték		P1 (A távkapcsolat játék leírása)
C	Önként vállalkozó párok előadnak egy-egy „távkapcsolatot”, a többiek (félénk, visszahúzódó gyerekek) kitalálják. 5 perc	Figyelem Türelem Nem verbális kommunikáció Kreativitás	Páros munka – szerepjáték		P1 (A távkapcsolat játék leírása)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b Farmos					
A	A farmon élő állatok nevei közül mindegyik gyerek húz egyet. Az állat hangját utánozva megkeresik társaikat a „farmon”. 5 perc	Utánzás Auditív figyelem	Egész osztály együtt – játék	D1 (Állatnevek a farmos játékhoz)	P2 (A farmos játék leírása)
B	A tanulók megbeszélik, hogyan érezték magukat a két játék során. 5 perc	Figyelem Érzelmek megfogalmazása	Egész osztály együtt – megbeszélés		
II. Az új tartalom feldolgozása					
II/a Személyes élmények előhívása – kedves tárgyak					
A	A gyerekek összegyűjtik kedves tárgyaiknak a nevét, amelyeket régóta őrizgetnek. Az a gyerek, aki szeretné, elmesélheti, hogy miért ragaszkodik legkedvesebb tárgyához, miért fontos neki. 10 perc	Szabálytartás Emlékezet Figyelem Érzelmek megfogalmazása	Kooperatív tanulás – szóforgó Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
B	Az a gyerek, aki behozta kedvenc tárgyát, bemutatja a többieknek. Az a gyerek, aki szeretné, elmesélheti, hogy miért ragaszkodik legkedvesebb tárgyához, miért fontos neki. 10 perc	Figyelem Türelem Szóbeli kifejezőkészség Érzelmek megfogalmazása	Frontális osztálymunka – bemutatás Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A csoportok megoldják a betűrejtvényt, majd megbeszélik a kapott szó jelentését (kabala): azt, hogy mire használják ezt a kifejezést, milyen szövegkörnyezetben hallották, és kinek van. 10 perc	Logikus gondolkodás Szókincs-aktivizálás	Kooperatív tanulás – kerekasztal Egész osztály együtt – megbeszélés	D2 (Betűrejt- vény)	P3 (A betűrejt- vény megoldása)
II/b Kutya–ember barátság					
A	A gyerekek szétosztják a szavakat, és közösen ki- raknak belőle egy értelmes mondatot. (A kutya az ember legjobb barátja.) 5 perc	Logikus gondolkodás Együttműködés	Csoportmunka – mozaik	D3 (Szavak)	
B	A csoportok kiegészítik a hiányos mondatot. (A kutya az ember legjobb barátja.) 5 perc	Rész–egész viszony Együttműködés	Csoportmunka – problémamegoldás	D4 (Hiányos mondat)	
II/c Kutya–ember barátság – megbeszélés					
A	A gyerekek megbeszélik, szerintük milyen mér- tétkben igaz ez a mondat, mennyire értenek egyet vele. 15 perc	Véleményalkotás Érvelés	Egész osztály együtt – megbeszélés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek véleményvonalat alkotnak, amelynek a két vége: teljesen egyetértek ezzel – egyáltalán nem érzem magaménak ezt az állítást. Ezután megbeszélik, ki tudott könnyen elhelyezkedni; kinek volt nehéz a döntés; ki sodródott el az eredeti álláspontjától; volt-e vita abban, hogy ki álljon arrébb, ha helyet kellett adni valakinek; hogyan győzték meg egymást (milyen érvekkel) egy helycsere folyamán, ha adódott ilyen. 15 perc	Véleményalkotás	Kooperatív tanulás – véleményvonal		
C	A gyerekek kooperatív vitát folytatnak, ennek témái: 1. A kutya az ember legjobb barátja is lehet. 2. A kutya nem lehet az ember legjobb barátja. 3. Van olyan állat, amelyik az ember barátja lehet, de ez nem a kutya. 4. Nincs olyan állat, amelyik az ember barátja lehet. 15 perc	Vitakészség Kommunikáció Meggyőzés Érvelés	Kooperatív tanulás – kooperatív vita		
II/d A barátom és én					
A	A gyerekek egy olyan (kellemes vagy kellemetlen) történetet mesélnek el egymásnak, ahol együtt voltak a barátjukkal. 15 perc	Szóbeli kifejezőkészség Figyelmes hallgatás Nyitottság Emlékezet	Kooperatív tanulás – háromlépcsős interjú		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A gyerekek a csoporton belül elmesélik egymásnak, mit tettek a barátjukért, és a barátjuk tett-e már valamit értük. 15 perc	Szóbeli kifejezőkészség Figyelmes hallgatás Nyitottság Emlékezet	Kooperatív tanulás – háromlépcsős interjú		
C	A gyerekek olyan történeteket mesélnek egymásnak, amelyeket szeretnének átélni a barátjukkal. 15 perc	Szóbeli kifejezőkészség Figyelmes hallgatás Nyitottság Emlékezet	Kooperatív tanulás – háromlépcsős interjú		
D	A pedagógus elmeséli saját történetét, illetve történeteit. 10 perc	Figyelem Türelem	Frontális osztály- munka – előadás		
II/e Dramatizálás					
A	A gyerekek az előbbieken megbeszélt szituációk közül kiválasztanak egyet, és azt előadják. 10 perc	Kreativitás	Csoportmunka – dráma		
B	A csoportok húznak egy szituációt, amelyet előadnak, és abban barátként szerepelnek. 10 perc	Kreativitás	Csoportmunka – dráma	D5 (Szituációk)	
II/f Hogyan éreztük magunkat?					
A	A csoportok beszámolnak arról, hogyan érezték magukat az előző feladatban, mi segítette, illetve nehezítette a feladatok megoldását. 5 perc	Nyitottság Vélemények megfogalmazása Önreflexió	Frontális osztály- munka – megbeszélés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a Lezárás, érzelmek, vélemények megfogalmazása					
A	A gyerekek párokba rendeződnek. Egy lapra közösen, beszéd nélkül rajzolnak egy házat, egy gyereket és egy kutyát úgy, hogy ketten fognak egy ceruzát. 15 perc	Együttműködés Metakommunikáció	Páros munka – közös rajz		P4 (A ház–gyerek–kutya játék leírása)
B	A gyerekek megfogalmazzák gondolataikat, érzéseiket (befejezetlen mondat): „Ha elköltözne a barátom, azért hiányozna, mert...” 15 perc	Empátia Egymásra figyelés Érzések megfogalmazása	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
C	A gyerekek elmesélik, hogyan érezték magukat az órán, melyik rész érintette meg őket. Megpróbálnak válaszolni arra, hogy miért áll hozzájuk közel egy tárgy, egy állat, egy ember. 15 perc	Empátia Egymásra figyelés Érzések megfogalmazása	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

MELLÉKLETEK

P1 – A távkapcsolat játék leírása

A gyerekek párokat alkotnak, és egymástól 2-3 méterre elhelyezkednek. A pár egyik tagja társa felé valamilyen gesztussal, mimikával kifejez egy cselekvést, érzést. A társnak azonnal reagálnia, válaszolnia kell ugyancsak a mozgás és a mimika nyelvén. A gyerekek megtapasztalhatják, milyen érzés „párbeszédet” folytatni nyelvi kifejezés nélkül.

P2 – A farmos játék leírása

A gyerekek húznak egy állatnevet, amelynek a hangját majd utánozniuk kell. Egymás nevét nem láthatják. A gazda kiengedi őket a farmra (osztályterem), ahol megkeresik egymást a lovak, a tyúkok, a libák, a birkák, a tehenek, a malacok. (Farmokon, tanyákon előforduló bármely állat neve szerepelhet itt, ez változtatható.)

Ló „nyihaha”	Tyúk „kotkodács”	Liba „gá-gá-gá”	Birka „beee-beee”	Tehén „búúú-búúú”	Malac „röf-röf”
-----------------	---------------------	--------------------	----------------------	----------------------	--------------------

P3 – A betűrejtvény megoldása

	n	y	a	k	l	á	n	c	
		k	u	t	y	a			
	r	o	n	g	y	b	a	b	a
p	l	ü	y	s	á	l	l	a	t
g	o	l	y	ó	s	t	o	l	l
		m	a	c	s	k	a		

A kapott szó: kabala.

Jelentése: 1. szerencsét hozó tárgy vagy cselekedet; 2. babonás hit valamilyen tárgyban vagy dologban (vö. Kabbala – a zsidó vallás titkos, misztikus tana és irányzata, főleg a középkorban).

(Bakos Ferenc: *Idegen szavak és kifejezések kéziszótára*)

P4 – A ház–gyerek–kutya játék leírása

A gyerekek párosával, egymással szemben ülnek. Ceruzával egy közös papíron dolgoznak. A feladat az, hogy a lapra közösen, beszéd nélkül rajzoljanak egy házat, egy gyereket és egy kutyát úgy, hogy egy ceruzát fognak ketten.